

Statsminister Jonas Gahr Støre
Finansminister Jens Stoltenberg
Landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen
Samferdselsminister Jon-Ivar Nygård
Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen
Landbruksdirektoratet

4. februar 2026

Vår ref.:AR

Deres ref.:

Innspill til Statsbudsjett 2027

SKOGBRUKET – En strategisk viktig framtidsnæring for Norge

Stortinget har vedtatt at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050. Regjeringen har også i flere meldinger lagt til grunn at skog og arealbruk skal spille en sentral rolle i omstillingen. Skogsektoren skal bidra både gjennom økt karbonopptak og -lagring, samt gjennom substitusjon av fossilintensive materialer. I Meld. St. 25 (2024–2025) *Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet* fremgår det at arealer, skog og andre naturressurser må forvaltes slik at de samlet gir lave utslipp og høyt karbonopptak.¹ Målet om 90–95 prosent utslippskutt innen 2050 er samtidig lovfestet gjennom klimaloven.²

Disse vedtakene innebærer et tydelig premiss: Når staten forutsetter at skog og arealbruk skal levere langsiktige bidrag til klimamålene, må også virkemidler og bevilgninger utformes med et langsiktig perspektiv. Regjeringen peker selv på at omløpstiden i skog kan være opptil 100 år, og at flere tiltak har begrenset effekt fram mot 2030–2035, men kan gi betydelige bidrag mot 2050 og utover. Samtidig finnes det tiltak som kan styrke karbonopptaket også på kortere sikt. Det gjennomgående - som også er tydelig fremhevet i Klimamelding 2035, er at tiltak må iverksettes i god tid før effektene kan realiseres.³

Statsbudsjettet er derfor et avgjørende styringsverktøy: Uten forutsigbare og langsiktige rammer i dag, vil det ikke bygges tilstrekkelig karbonopptak, industriell kapasitet eller rekruttering som er nødvendig for å nå klimamålene for 2040 og 2050.

Langsiktige klimamål for skog

I Meld. St. 25 (2024–2025) *Klimamelding 2035* slår regjeringen fast at erfaringene fra norsk klimapolitikk viser at klimamål med en tidshorison på 10–15 år ikke har gitt tilstrekkelige insentiver til klimatiltak i skog. Dette skyldes at skogtiltak gir effekt først over lang tid, og derfor i liten grad bidrar til oppfyllelse av

¹ Regjeringen (2025). *Meld. St. 25 (2024–2025): Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet*, kap. 1. Hentet 13. januar 2026 fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-25-20242025/id3095592/>

² Lovdata. (2017). Lov om klimamål (klimaloven) (LOV-2017-06-16-60).

Hentet 13. januar 2026 fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-60>

³ Regjeringen (2025). *Meld. St. 25 (2024–2025): Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet*, kap. 8. Hentet 13. januar 2026 fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-25-20242025/id3095592/>

kortsiktige klimamål. Derfor varsler Regjeringen at den vil arbeide for å fastsette et langsiktig klimamål for forvaltet skog, og understreker at skogtiltak på lang sikt kan gi betydelige bidrag til framtidige klimamål og til Parisavtalens balanse mål i andre halvdel av århundret.⁴

NORSKOG mener det nå er på høy tid å gå fra intensjon til forpliktelse. Et eget, langsiktig tilleggsmål for addisjonelle CO₂-opptak i skog, med målhorisont mot 2100, vil gi nødvendige insentiver til aktive forvaltningstiltak som skogplanting, ungskogpleie, økt tilvekst og bedre utnyttelse av trevirke i langlevde produkter. Uten et slikt forpliktende mål vil statsbudsjettet i for liten grad kunne støtte opp under de tiltakene som faktisk er nødvendige for å realisere skogens klimabidrag på lang sikt.

Tiltakene som ble løftet frem i Meld. St 13 (2020-2021) *Klimaplan for 2021-2030* har en årlig beregnet effekt på 6,5–8 millioner tonn CO₂ frem mot 2100 – uten skogplanting på nye arealer. Skogreising kan alene gi rundt 2 millioner tonn meropptak årlig i 2100.⁵ NORSKOG foreslår derfor et mål om 10 millioner tonn årlig addisjonelt opptak i skog i 2100, sammenlignet med dagens nivå.

NORSKOG vil i denne sammenheng peke på flere uheldige konsekvenser av Norges samarbeid med EU på skog og arealbruksområdet, særlig knyttet til LULUCF-regelverket. Regelverket innebærer tallfestede og bindende krav til økt nettoopptak i skog innen 2030 – krav som ikke tar tilstrekkelig hensyn til metodisk usikkerhet, naturlige forstyrrelser og skogens dynamiske funksjon.

Den korte målhorisonten gjør aktive skogtiltak lite relevante. Da hogst bokføres som et umiddelbart utslipp, er det i praksis kun tiltak som utsetter eller begrenser hogst som gir utslag frem mot 2030.⁶ Dette gir kortsiktig effekt, men svekker opptaket på lengre sikt fordi det tar lengre tid før man får opp ny skog og denne kommer i sin beste vekstfase.

Flere EU-land har allerede meldt at de ikke innfrir sine forpliktelser innen 2030. I Sverige har miljømålsberedningen vurdert ulike tiltak, blant annet tilskudd for utsatt hogst og gjødsling. Selv med en kostnad på rundt 3 mrd. SEK, er ikke disse tilskuddene nok til å kunne lukke gapet.⁷ Dette illustrerer både kostnadsnivået og det begrensede handlingsrommet disse kravene gir, også for Norge.

NORSKOG mener derfor at et nasjonalt mål for addisjonelt CO₂opptak i skog mot 2100 vil være et langt bedre styringsverktøy. Et langsiktig mål vil stimulere til tiltak som faktisk øker vekst, ressursoppbygging og CO₂-opptak. Dette er i motsetning til LULUCF-regelverket, som i hovedsak belønner utsatt hogst fremfor aktiv og bærekraftig skogforvaltning. Et tydelig, langsiktig mål vil dermed styrke skogens samlede bidrag i norsk klimapolitikk.

Budsjettgrep for 2027:

- **Mål om et årlig addisjonelt opptak i skog på 10 millioner tonn CO₂ i 2100.**

⁴ Regjeringen (2025). *Meld. St. 25 (2024–2025): Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet*, kap. 8.

Hentet 13. januar 2026 fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-25-20242025/id3095592/>

⁵ Klima- og miljødepartementet (2021). *Meld. St. 13 (2020–2021) Klimaplan for 2021–2030*, s.139.

⁶ Regjeringen (2019). *LULUCF-forordningen (EU) 2018/841 [EØS-notat]*. Hentet 28. januar 2026 fra <https://www.regjeringen.no/no/sub/eos-notatbasen/notatene/2016/okt/lulucf-forordningen/id2525483/>

⁷ SVT Nyheter (2025). *Sverige långt ifrån att klara klimatmål om skogen: "Väldigt långt borta"*. Hentet 28. januar 2026 fra <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/sverige-langt-ifran-att-klara-klimatmal-om-skogen-valdigt-langt-borta>

Teknisk Ukeblad (2024). *Sverige har varslet EU: Når ikke klimamålene i 2030*. Hentet 28. januar 2026 fra <https://www.tu.no/artikler/sverige-har-varslet-eu-nar-ikke-klimamalene-i-2030/550286>

Klimatiltak i skog

I Grønn bok, *Klimastatus og plan for 2026*, peker regjeringen selv på at klimatiltak i skog, eksempelvis ungskogpleie og planting, er blant de mest kostnadseffektive virkemidlene for å styrke det langsiktige karbonopptaket, og at de anslåtte kostnadene vil være på under 500 kroner per tonn CO₂ for de fleste tiltak.⁸ Samtidig viser offisielle framskrivninger og faglige vurderinger, blant annet fra NIBIO, at skogens nettoopptak av CO₂ er forventet å avta fram mot 2050 dersom det ikke iverksettes målrettede tiltak.⁹ **Når både regjeringen og fagmyndighetene peker i samme retning – en reell risiko for redusert opptak og et klart behov for tiltak – bør statsbudsjettet for 2027 følge opp med økte bevilgninger til aktive klimatiltak i skog.**

Internasjonale og nasjonale fagmiljøer slår tydelig fast at klimaendringer øker risikoen for naturlige forstyrrelser som skogbrann, stormfelling, tørke og insektangrep. Klimatilpasning må derfor integreres tydeligere i skogforvaltningen.¹⁰ Det er dokumentert at klimatilpasning i skog, som f.eks. ungskogpleie og andre aktive skjøtselstiltak og klimatilpasset forvaltning gjør skog mer robust mot klimarisiko.^{11 12} Dette betyr at klimatilpasning i skogen ikke kun er et klimatiltak, men også et risikoreduserende samfunnstiltak. Derfor er det særlig viktig å sikre tilstrekkelige og langsiktige bevilgninger til klimatiltak i skog som styrker skogens robusthet og tilpasningsevne.

Aktive skogskjøtselstiltak, som ungskogpleie, er sentrale virkemidler for klimatilpasning. Ungskogpleie bidrar til stabile skogbestand med bedre rotutvikling, riktig tetthet og hensiktsmessig treslagssammensetning, noe som reduserer sårbarheten for vindfelling, snøbrekk og insektangrep. Slike tiltak forbedrer trevirkets kvalitet, og bidrar dermed til å øke andelen sagtømmer i produksjonen. Sagtømmer brukes i treprodukter med lang levetid, og karbonet forblir dermed bundet i flere tiår.¹³ Ungskogpleie er derfor et klimatiltak med både tilpasnings- og utslippsreduserende effekt. Uten målrettede økonomiske virkemidler vil omfanget av slike tiltak imidlertid forbli lavere enn det som er faglig anbefalt, fordi den økonomiske byrden i dag i stor grad faller på grunneieren.

Regelmessig aktivitet i skogen, som følger av aktiv forvaltning og skjøtsel, har også en viktig beredskapsmessig funksjon. Når skogeierne har løpende tilstedeværelse i skogen, forbedres muligheten for tidlig oppdagelse av skogbrann, insektangrep og andre skader, og for rask iverksettelse av tiltak som kan begrense tap av både karbonlager og tidligere investeringer. Aktiv skogforvaltning bidrar dermed til å redusere risikoen for store, irreversible skader som ellers kan få betydelige klima- og samfunnsmessige konsekvenser.

Opprinnelig var forslaget til bevilgning til *klimatiltak i skog* på 56 millioner. Etter budsjettforhandlingene kom det et tillegg på 30 millioner, og bevilgningen endre dermed på 86 millioner.

⁸ Regjeringen (2025). *Regjeringens klimastatus og -plan for 2026* (vedlegg til Prop. 1 S (2025–2026)). Hentet 13. januar 2026 fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/d51d0e3cc153440b9611cdece49f4549/no/pdfs/regjeringens-klimastatus-og-plan-for-2026.pdf>

⁹ Dalen, L. S. (2024). *Skogens netto CO₂-opptak fortsetter å falle*. NIBIO.

Hentet 13. januar 2026 fra <https://www.nibio.no/nyheter/skogens-netto-co2-opptak-fortsetter-a-falle>

¹⁰ European Environment Agency (EEA) (2025). *Climate change mitigation and adaptation*.

Hentet 16. januar 2026 fra: <https://forest.eea.europa.eu/topics/forest-and-climate/climate-change-mitigation-and-adaptation>

¹¹ European Environment Agency (EEA) (2024). *Climate-resilient forest management*.

Hentet 16. januar 2026 fra: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/metadata/adaptation-options/climate-resilient-forest-management>

¹² NIBIO. *Klimatilpasning i skog*. Hentet 28. januar 2026 fra <https://www.nibio.no/tema/skog/skogbehandling-og-skogskjottsel/klimatilpasning>

¹³ Landbruksdirektoratet (2024). *Skog som klimatiltak*, Hentet 28. januar 2026 fra <https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/nyhetsrom/nyhetsarkiv/skog-som-klimatiltak>

Samlet sett tilsier både klimarisiko, beredskapshensyn og langsiktige klimamål at bevilgningene til klimatiltak i skog bør økes betydelig. Slike tiltak bidrar ikke bare til økt karbonopptak og robusthet i skogøkosystemene, men også til trygg ferdsel, rekreasjon og andre samfunnsgoder.

Internasjonalt inngår skogplanting som et sentralt tiltak i de fleste utslippsbaner for lavutslippsutvikling fra FNs klimapanel, og EU har besluttet å plante tre milliarder trær innen 2030. I Norge har Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet allerede utarbeidet en veileder for planting av skog på nye arealer innenfor rammer som ivaretar naturmangfold og andre miljøverdier. Rammene er basert på erfaringene fra pilotprosjektet for klimaplanting. Tidligere utredninger viser et potensial for planting på om lag én million dekar. Gjennomføres dette gradvis over 20 år, vil tiltaket kunne bidra med et økt årlig opptak i størrelsesorden 2 millioner tonn CO₂ mot slutten av århundret. Tiltaket er tidligere beregnet å ha negativ tiltakskostnad, ettersom det også gir økt tilgang på etterspurte tømmerressurser og verdiskaping. Det er ikke avsatt penger til planting på nye arealer. NORSKOG mener en oppstart av dette kan finansieres fra post 73 forutsatt at bevilgningen til posten økes.

Ungskogpleie er et annet klimatiltak med dokumentert effekt på både CO₂-opptak og framtidig skogproduksjon. Tiltaket bidrar til å øke trevirkets kvalitet, sikre stabile bestand, riktig treslagssammensetning og bedre tilpasning til klimaendringer. I dag gjennomføres ungskogpleie på om lag 200 000–300 000 dekar årlig, mens et nivå på rundt 400 000 dekar, i tillegg til innhenting av etterslep, vurderes som optimalt i et klimaperspektiv. En slik oppskalering vil i liten grad skje uten økonomiske virkemidler. Dette til tross for at tiltakskostnaden er lav, og anslått til under 500 kroner per tonn CO₂.

Også forebygging av råteskader i granskog er et kostnadseffektivt klimatiltak. Om lag 500 000 kubikkmeter av grantømmeret som hogges årlig har råteskader. Disse skadene gir utslipp av CO₂ og reduserer verdien og bruksområdene for trevirket. Enkle, forebyggende tiltak kan begrense spredning av råte, med en anslått tiltakskostnad på under 500 kroner per tonn CO₂.

Regjeringen har varslet at de vil oppdatere kunnskapsgrunnlaget for tiltak i skog og legge til rette for økt CO₂-opptak gjennom nye virkemidler, sett i sammenheng med et langsiktig klimamål for skog.¹⁴ For at dette skal bli mer enn en intensjon, må statsbudsjettet for 2027 legge til rette for at tiltak med dokumentert effekt kan gjennomføres i et omfang som monner over et skogomløp.

Sveriges statlige Skogsutredning 2024–2025 hadde som mål å modernisere skogpolitikken for å sikre høyere produksjon, økt tilvekst og større investeringsvilje hos skogeierne. Utredningen konkluderer med at en mer aktiv, langsiktig og konkurransedyktig skogpolitikk er nødvendig for å møte både klima-, ressurs- og beredskapsutfordringer. Blant de foreslåtte tiltakene er økt produksjon og avvirkning, mer målrettet bruk av skoggjødsling og forenklede regelverk for bruk av fremmede treslag. Tiltakene har som mål å øke tilgangen på bærekraftig biomasse og styrke skogens bidrag til utslippskutt, karbonbinding og grønn verdiskaping.¹⁵

At Sverige, som en av Europas største skognasjoner, gjennomfører en så omfattende gjennomgang, illustrerer tydelig at klimautfordringene, sammen med det økende behovet for fornybare råvarer, krever en langt mer aktiv skogpolitikk. Norge står overfor mange av de samme utfordringene som Sverige, men

¹⁴Regjeringen (2025). *Meld. St. 25 (2024–2025): Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet*, kap. 8.

Hentet 13. januar 2026 fra

¹⁵Regjeringen (2025). *En robust skogspolitik för aktivt skogsbruk* (SOU 2025:93). Regeringskansliet.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2025/08/sou-202593/>

risikerer å sakke akterut dersom vi ikke følger opp med tydeligere politiske prioriteringer og tilstrekkelige budsjettmessige virkemidler.

Mens Sverige posisjonerer skogen som en strategisk nasjonal ressurs for klima, energi, industri og beredskap, har Norge et betydelig uutnyttet potensial for å øke skogens klimabidrag gjennom økt tilvekst, bedre forvaltning og mer målrettede investeringer. Sveriges utredning viser at en aktiv skogpolitikk er avgjørende for å styrke klimaeffekten, sikre råvaretilgang og opprettholde industriell konkurransekraft. På samme måte bør Norge ta et tydelig politisk og budsjettmessig løft for skogsektoren. Økte investeringer i klimatiltak i skog vil styrke skogens rolle som karbonlager, sikre fornybar råvaretilgang til grønn industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i distriktene. Dette er et nødvendig grep for å møte fremtidens klima-, energi- og beredskapsbehov.

Konkret budsjettgrep for 2027:

- **LMD kap. 1149, post 73: Tilskudd til skog- og klimatiltak økes til minimum 100 millioner og inkluderer planting på nye arealer.**

Skogvern

Regjeringen har vært tydelig på at vern av skog på privat grunn skal skje gjennom frivillighet.¹⁶ Ordningen for frivillig skogvern har over tid vist seg å være både effektiv og konfliktdempende, og har bred legitimitet blant grunneiere, forvaltning og miljømyndigheter.¹⁷ Samtidig har denne legitimiteten blitt svekket de senere årene, ettersom bevilgningene til ordningen har vært preget av årlige forhandlinger og manglende forutsigbarhet.

Når den politiske føringen er at vern av skog på privat grunn skal skje gjennom frivillighet, blir budsjettpolitikken avgjørende. Uten stabile og forutsigbare bevilgninger bygges det opp køer av ferdig kartlagte verneområder, saksbehandlingen blir rykkvis, og tilliten hos grunneiere svekkes. Dette undergraver både fremdriften i vernearbeidet og måloppnåelsen i natur- og klimapolitikken.

Stabilitet i bevilgningene er også avgjørende for å opprettholde nødvendig kompetanse og kapasitet. Både hos forvaltningen og i næringslivet er arbeidet med frivillig skogvern avhengig av fagmiljøer med spesialisert kunnskap. Uforutsigbar finansiering gjør det vanskelig å beholde og videreutvikle denne kompetansen, og fører til ineffektiv ressursbruk over tid.

For å sikre fremdrift, legitimitet og effektiv gjennomføring av frivillig skogvern, er det behov for et stabilt og langsiktig bevilgningsnivå. En flerårig finansieringsplan med årlige bevilgninger på 1 milliard kroner vil gi forvaltningen mulighet til å arbeide mer planmessig, sikre jevn avtaleinngåelse og gi grunneiere reell forutsigbarhet.

Budsjettgrep for 2027:

- **KLD kap. 1420, post 32: Sikre en stabile bevilgninger for skogvern på minst 1 milliard kr. årlig.**

¹⁶ Regjeringen (2025). *Meld. St. 25 (2024–2025): Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet*, kap. 8.

Hentet 13. januar 2026 fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-25-20242025/id3095592/>

¹⁷ Framstad, E., Gundersen, V., & Skjeggedal, T. (2010). *Frivillig vern av skog – erfaringer og utfordringer*. Utmark, 1(2010).

https://utmark.org/portals/utmark/utmark_old/utgivelser/pub/2010-1/Framstad_Gundersen_Skjeggedal_Utmark_1_2010.html

Skatter og avgifter

For å sikre kontinuitet i tømmerleveranser og opprettholde aktiviteten i hele verdikjeden, er det avgjørende med skattemessige tiltak som styrker råvareleverandørenes handlingsrom. Dette vil bidra til økte investeringer på skogeiendommer og gjøre næringen bedre rustet til å møte både markedssvingninger og et økende behov for kapital. En ny eierform i skogbruket, Enkeltpersonsselskap (EPS), vil kunne gi skogeiere den samme investeringskapasiteten som aksjeselskap. Dette gjelder for investeringer som faller utenfor skogfondsordningen. Dette er et aksjeselskap med kun en aksje og der det er virksomhetsutøver som er eier. Denne aksjen kan være konsesjonsbelagt hvis det er ønskelig. Skattemessig vil dette selskapet behandles som et ordinært AS med de skatteregler som gjelder for AS.

Videre skaper dagens gevinstbeskatning ved salg av landbrukseiendom ut av familien uheldige utslag for eierskifter som i realiteten sikrer videre drift.

Formuesskatten på arbeidende kapital svekker på sin side muligheten til å bygge solide virksomheter i en næring med lave marginer og høye investeringsbehov.

Dagens merverdiavgiftsregelverk for salg av jakt- og fiskerettigheter er konkurransevridende ved at private grunneiere ilegges avgift, der staten og bygdeallmenninger har fritak.

Totalbildet viser et behov for målrettede skattemessige endringer som kan sikre forutsigbarhet, investeringsvilje og like konkurransevilkår i skogbruket.

Budsjettgrep for 2027:

- **Innføre Enkeltpersonsselskap som ny eierform i skogbruket.**
- **Oppheve gevinstbeskatning ved salg av landbrukseiendom ut av familien etter ti års tid.**
- **Fjerne formuesskatten på arbeidende kapital.**
- **Gi momsfritak på jakt- og fiskerettigheter for private grunneiere.**

Infrastruktur

Tømmer er i en særklasse innenfor transport. Det er tungt, plasskrevende, og dyrt å frakte. I NTP 25-39 slår regjeringen fast at tømmer utgjør hovedvekten av godstransport i handel: «*Tømmer-, trelast- og papirindustrien står for hovedvekten av handelen som transporteres på vei og bane.*»¹⁸ Det er derfor avgjørende at regjeringen nå satser på å utbedre infrastrukturen for tømmertransport. Små tiltak innenfor vår sektor vil ha stor virkning for kapasiteten i godstransporten.

¹⁸ Samferdselsdepartementet. (2024). *Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036* [Melding til Stortinget].

<https://www.regjeringen.no/contentassets/aaee20cf5a9e468ea97fd51638c42407/no/pdfs/stm202320240014000ddpdfs.pdf>

Skogsbilvei

Økt satsing på skogsbilveier, -nybygging og opprusting vil bidra til økt verdiskapning og et veinett tilpasset dagens tømmerbiler. Bygging av skogsbilveier er et langsiktig og sikkert tiltak for å redusere driftskostnadene. Bygging og oppgradering av veier må fortsette hvis målsettingen om å øke andelen lukkede hogster skal være mulig. Uten bedre veier, vil man få ineffektive og kostnadskrevende drifter, samt lange transportavstander i terrenget. Terrengekjøring med mål om et minimum av terrengskader blir dessuten mer krevende i en situasjon med klimaendring med bl.a. økt nedbør. Dette vil påvirke miljøet negativt.

Kostnadene for bygging og opprusting av veg har økt vesentlig. Dette skyldes økte driftskostnader, men også strengere krav til vegbygging gjennom oppdatert veileder *normaler for bygging av landbruksvei*. De økte kostnadene gjenspeiles ikke i tilskuddspotten: Man får bygd langt mindre veg for tilskuddspotten nå, enn for få år siden. Det kom et tilskudd på 45 millioner til post 71 i forhandlingene, hvorav 25 millioner går til nye post 60. Post 71 ender med dette på 57,9 millioner. For å sikre en nødvendig stabilitet i bevilgningene må post 71 økes betydelig.

I tillegg øker klimaendringene behovet for både vedlikehold og nybygging av skogsbilveier. Ved skogbrann er rask tilgang for beredskap avgjørende, og dette forutsetter god veiinfrastruktur. Stormfelling og insektangrep gjør det nødvendig å få ut skadd tømmer raskt, både for å redusere verdiforringelse og hindre videre spredning av skadeorganismer – noe som igjen krever tilgjengelige og robuste veier. Samtidig fører hyppigere ekstremvær og endrede vann- og avrenningsmønstre til økt risiko for erosjon og skader på veiene. Dette innebærer at infrastrukturen skogbruket er avhengig av må klimatilpasses i langt større grad enn i dag.¹⁹

Slike investeringer har stor samfunnsmessig verdi da de reduserer samfunnskostnader ved naturhendelser og ekstremvær, sikrer forsynings- og beredskapslinjer for tømmer og annen kritisk infrastruktur, samt styrker beredskapen i lokalsamfunn, særlig ved brann og storm.

Budsjettgrep for 2027:

- **LMD kap. 1149, post 71: Øke bevilgningen til 100 millioner.**

Flaskehalser på fylkesveier (Bruprogrammet)

Flaskehalsprogrammet for tømmertransport på fylkesveinettet som ble startet i 2019 har bidratt til at mange bruer har blitt forsterket og dermed tåler høyere vekter. Dette var en god start, men det må videreføres med budsjettpostene forutsatt i siste NTP. Fra og med 2027 settes det av midler over kapittel 1320, post 64 (SD), som skal brukes til å utbedre flaskehalser på fylkesveier og legge til rette for administrative oppskrivinger. Det meldes om et stort etterslep av vedlikehold på bruer, og bevilgningen som er gitt vil ikke kunne dekke dette etterslepet.

¹⁹ Kumar, R. *et al.* (2025). Policies for Advancing Forest Fire Management Practices and Adaptation Strategies Concerning Climate Change. In: Singh, H., Kumar, N. (eds) Forest Fire and Climate Change. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-89967-6_24

Budsjettgrep for 2027:

- **SD kap. 1320, post 64: Bevilgningen bør økes på grunn av stort etterslep, og kostnaden ved større investeringer må kunne fordeles over flere år.**

Oppskrivning av kommunale veier

Kun en liten andel av kommuneveinettet i Norge er tillatt for standard tømmervogntog (24m/60tonn), og 70 % av alt tømmer som hogges, må over en kommunal vei. Det bør oppfordres til administrative oppskrivinger der det er mulig, men vi ser at dette alene ikke er nok. Når man må kjøre med enkel bil og ikke vogntog, må en enkel bil kjøre opp mot 7 ganger for å fylle et vogntog (kippkjøring). Dette gir unødvendig høy veislitasje, og kost/nytte-vurderingen ved å gjennomføre nødvendige oppgraderinger i det kommunale veinettet vil være stor i hele verdikjeden, også for andre næringer. I avveiningen mellom å bruke økonomiske midler på skole, sykehjem og andre interesser, vil utbedring av kommunale veier ofte tape. NORSKOG er derfor positiv til at man i statbudsjettet for 2026 har fått en post med det formål å få realisert faktiske flaskehalsutbedringer på kommunale veier – til det beste for skogbruket og verdikjeden. For at kommunene skal kvalifisere til tilskudd, må de selv bidra med egenandel. NORSKOG mener at statens tilskuddsandel antakeligvis bør være på opp mot 80 % for å sikre at kommuner har økonomisk mulighet til å gjennomføre nødvendige oppgraderinger. For å sikre forutsigbarhet i utbedring av kommunale veier, må økningen til utbedring av kommunale veier bli en fast del av budsjettet. Gjennom budsjettforhandlingene endte man med en ny post til tilskudd til utbedring av kommunale flaskehalser på 25 millioner kroner. En økning på post 60 vil også gi gode incentiver til bygging av skogsbilveier som hittil ikke har vært gunstige å bygge fordi tømmeret likevel etterfølgende må kippes på kommunal vei. På denne måten stimuleres det til bygging av skogsbilveier der dette vil være hensiktsmessig, og man får bedre driftsløsning for både skogeier, entreprenør og skogbruket som helhet.

Budsjettgrep for 2027:

- **LMD kap. 1149, post 60: Flaskehalsprosjekt for veier for skogbruket må bli en fast del av statsbudsjettet, og økes fra 25 til 50 millioner.**

Jernbane

Det finnes en rekke planer for utbedringer og tiltak som vil bidra til at mer tømmer kan fraktes med jernbane fremfor vei. Dette gjelder både import, eksport og innenlands transport av tømmer og flis.

Skogbruket tok selv initiativet til en midlertidig løsning ved å etablere tømmerterminalen på Hauer seter, som åpnet i januar 2022. Prosjektet kostet kun seks millioner kroner, og vil redusere tungtransporten gjennom hovedstaden med over 5 000 tømmerbiler per år. Dette er positivt for både trafiksikkerhet, miljø og klima. Det er derfor avgjørende at det bevilges midler til bygging av en permanent terminal, som må stå klar før den midlertidige stenges. Kostnadene for en ny terminal øker stadig. Det haster derfor med å få på plass en varig løsning.

I flere år har det vært vurdert og planlagt ulike tiltak i og rundt Kongsvinger for å øke godstransporten på jernbane. Det er helt nødvendig at utbyggingen starter nå. Dette omfatter både utvidelse av tømmerterminalen, etablering av tilsving og andre kapasitetsøkende tiltak.

Budsjettgrep for 2027:

- **SD kap. 1352, post 75: Tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane må økes for å realisere prosjekter på jernbanen.**

Kai

Frakt av tømmer med båt er blant de mest effektive og økonomiske transportløsningene vi har i Norge. Erfaringene fra 2025 har tydelig vist hvor viktig det er å ha muligheten til å benytte båt, særlig når jernbanen ikke er tilgjengelig. Da raset rammet jernbanen i Levanger, mistet Norske Skog sin viktigste inntransport til fabrikkene. En velfungerende kai i Drammensfjorden gjorde det mulig å flytte mye av tømmertransporten til kysten. Lierstranda tømmerterminal mottar tømmer fra over 70 kommuner, og det ble i fjor håndtert mer enn 800 000 m³ tømmer gjennom terminalen.

Nå står Lierstranda overfor en kritisk situasjon. Den vedtatte kommuneplanen for arealbruk innebærer at Fjordby Lier skal etableres på området der Norges største tømmerterminal ligger. Miljøverndepartementet godkjente Lier kommunes plan i 2013, med følgende forutsetning: «*Lier kommune skal, i samarbeid med Drammen kommune og regionale og statlige myndigheter, arbeide videre med å fastsette detaljert arealbruk, inkludert transportløsninger som dypvannskai for tømmertransport, miljøopprydding og relokalisering av virksomheter, gjennom en egen planprosess for området*». ²⁰ Dette understreker at de regionale og statlige myndigheter har et ansvar for å finne en ny dypvannskai til tømmertransporten.

Til nå har samarbeidet mellom kommunene ikke gitt resultater. At staten nå tar en aktiv rolle for å koordinere dette arbeidet er derfor nødvendig

Budsjettgrep for 2027:

- **LMD kap. 1149, post 71: NORSKOG forutsetter at det settes av ytterligere midler til post 71 når ny kai er vedtatt hva angår plassering og tilskudd. Dette er midler som må øremerkes til ny dypvannskai for tømmertransport i Drammensregionen.**

Bioøkonomi og bioenergi

Etterspørselen av trebasert råstoff til energi, materialer og bioøkonomiske produkter er i vekst. I EU har bruk av biobasert energi økt betydelig de siste to tiår, og fast biomasse står i dag for en stor del av den fornybare energimiksen. I en *State of the Energy Union* rapport fra 2023 skriver EU-kommisjonen at faste biobrensler (70,3 %) utgjør den største andelen av bioenergi, etterfulgt av flytende biobrensler (12,9 %), biogass/biometan (10,1 %) og den fornybare andelen av kommunalt avfall (6,6 %). Den primære tilførselen av fast biomasse i EU økt med over 30 % fra 2008 til 2021, med særlig sterk vekst i bruken av trepellets (413 %) og animalsk avfall (351,9 %). ²¹ Generelt har etterspørselen etter biomasse nesten doblet seg mellom

²⁰ Miljøverndepartementet. (2013). *Lier kommune – kommuneplanens arealdel 2009–2020: Innsigelser* [Brev].

²¹ EU-kommisjonen (2023) *Bioenergy report outlines progress being made across the EU*.

Hentet 15. januar 2026 fra https://energy.ec.europa.eu/news/bioenergy-report-outlines-progress-being-made-across-eu-2023-10-27_en

1970 og 2020, noe som understreker dens økende strategiske betydning. I løpet av det siste tiåret har bioøkonomisektorene i Europa vokst raskere enn økonomien som helhet.²²

Dette reflekterer et bredere globalt skifte der bioenergi og bioøkonomiske produkter anses som nødvendig for overgangen fra fossil energi til fornybare kilder. Behovet for skogbasert biomasse vil derfor øke ytterligere de kommende tiårene. For Norge kan dette innebære muligheter for eksportmarkeder for trevirke, biomasse og biobaserte produkter, og potensiell vekst i avanserte bioprodukter som biobasert kjemi.

Flere EU-regelverk legger i dag et betydelig press på en allerede krevende skogeiernæring, som må ivareta mange og til dels motstridende hensyn. Økte krav til dokumentasjon, planlegging og rapportering gir høyere kostnader og svekker insentivene til aktiv forvaltning og utnyttelse av skogressursene. For å lykkes med å øke bruken av skogbasert biomasse, må rammevilkårene gjøre dette mulig. I dag gjør komplekse og kostnadskrevende EU-krav, særlig knyttet til fornybardirektivet, det kostbart å ta i bruk sidestrømmer og lavverdiråstoff til bioenergi. Statsbudsjettet bør derfor sikre målrettede tiltak som gir norsk skogbruk likeverdige og konkurransedyktige rammevilkår som i våre naboland.

Skogbasert bioenergi og bioøkonomi representerer en strategisk mulighet for Norge til å kombinere klimaambisjoner med industri- og næringsutvikling. For å realisere dette potensialet må statsbudsjettet i større grad legge til rette for industriell utvikling, forutsigbare rammevilkår, langsiktige investeringer og verdiskaping basert på norske skogressurser. Uten målrettede budsjettgrep risikerer Norge å miste både konkurransekraft og muligheten til å bygge en framtidsrettet, biobasert næring.

Budsjettgrep for 2027:

- **Langsiktige og forutsigbare rammer for bioenergi i energipolitikken**
- **Økonomiske incitamenter og økt forskning og innovasjon, som må bidra til å støtte en industri som ivaretar skogen som fornybar ressurs.**
- **Etablering av en finansierings- og/eller garantiordning for å sikre privat kapital til etablering av grønn industri.**
- **At det legges til rette for bruk av bioenergi som energikilde gjennom offentlige virkemidler.**
- **At FoU-avgiften i skogbruket økes til å dekke næringens behov for økt satsning på næringsrettet forskning og innovasjon.**

EU-regelverk

Utvikling og implementering av EU-regelverk skjer i et stadig høyere tempo. Dette får økende betydning for rammevilkårene for norsk skogbruk og skog- og trebasert industri. For å unngå utilsiktede og uheldige konsekvenser er det avgjørende at arbeidet følges opp både grundig og effektivt fra norske myndigheters side.

Norske myndigheter må være langt mer aktive i tidlig fase av regelverksutviklingen i EU. Tidlig påvirkning er ofte avgjørende for å sikre at regelverk tar hensyn til norske forhold, blant annet skogbrukets struktur,

²² EU-kommisjonen (2025) Bioeconomy Strategy.

Hentet 15. januar 2026 fra https://environment.ec.europa.eu/publications/bioeconomy-strategy_en

eiendomsforhold, klima, driftsformer og betydningen av skogressursene for verdiskaping og sysselsetting i distriktene. Når regelverk først er ferdig vedtatt i EU, er handlingsrommet betydelig mindre.

Når EU-regelverk vurderes innført i Norge gjennom EØS-avtalen, er grundige og helhetlige konsekvensutredninger kritisk. Konsekvensene for skogbruk, skogeiere, verdikjeden for tre og tilknyttede næringer må vurderes samlet, og ikke utelukkende stykkevis eller sektorvis. Det er samtidig avgjørende at berørte aktører sikres reell medvirkning i prosessene, slik at regelverkene blir praktisk gjennomførbare og legitime.

Manglende kapasitet og uklare avklaringer fra norske myndigheter skaper betydelig usikkerhet for skogeiere og næringsaktører. Investeringer i skogbruk, foredling og videre verdiskaping er langsiktige, og forutsetter stabile og forutsigbare rammevilkår. Når avklaringer om tolkning og praktisering av EU-regelverk trekker ut i tid, eller tolkningspraksis varierer mellom ulike sektormyndigheter, svekkes både investeringsviljen og konkurransekraften til norsk skog- og trenæring.

For å sikre effektiv gjennomføring av EØS-forpliktelser, god næringsdialog og helhetlig politikk for skogbruket, er det derfor behov for en tydelig styrking av kapasiteten på EU/EØS-området i både Landbruks- og matdepartementet og Landbruksdirektoratet. Dette vil bidra til raskere avklaringer, bedre samordning mellom sektormyndigheter og mer målrettet påvirkning av regelverk i EU.

Budsjettgrep for 2027:

- **Styrke Landbruks- og matdepartementets arbeid med EU/EØS-regelverk gjennom økte bevilgninger til koordinering og tidlig påvirkning.**
- **Øke Landbruksdirektoratets kapasitet og kompetanse på EU-regelverk som berører skogbruket.**
- **Sikre ressurser til systematisk næringsdialog og reell medvirkning i EØS-prosesser.**
- **Prioritere raskere tolkningsavklaringer og veiledning til skogbruket ved innføring av nye regelverk.**

Med vennlig hilsen

Arne Rørå
Adm. Direktør
NORSKOG